

MIDDLE BYZANTINE PERIOD WEAPONS FROM THE COLLECTIONS OF THE NATIONAL MUSEUM OF ROMANIAN HISTORY IN BUCHAREST (ALSO) USED IN BYZANTIUM

Martin HUSÁR^a, Silviu OȚA^b

^a Constantine the Philosopher University in Nitra, Faculty of Arts, Institute for Research of Constantine and Methodius' Cultural Heritage; e-mail: mhuser@ukf.sk

^b National Museum of Romanian History, Department of Archaeology, Bucharest; e-mail: silviuota@yahoo.com

Keywords: Byzantine Empire, Middle Byzantine Period, arched sleeve cross-guard of a sword, combat pickaxe

Abstract: The authors of the paper focus on a separate arched sleeve cross-guard of a sword, and three combat pickaxe heads with spear-like blades and blunt butts from the collections of the National Museum of Romanian History (MNIR) in Bucharest. The separate sleeve cross-guard was found in the Byzantine fortress of Dinogetia (Garvăn – Bisericuța, Tulcea County, Romania; inventory number 17339 at the MNIR). The aforementioned combat pickaxe heads come from the hoards of Dragosloveni (Vrancea County, Romania; inventory numbers 69469 and 69470 at the MNIR) and Radovanu (Călărași County, Romania; inventory number 102318 at the MNIR). The paper discusses the origin, dating, and archaeological context of the examined weapons. Analogies to the arched sleeve cross-guard from Garvăn – Bisericuța might particularly have been used in the Byzantine Empire and the neighbouring regions from the second half of the 8th century to the 9th century, however its important features – the collar, the (pointed) quillon bent towards the sword blade, and the arched sleeve – can be identified on swords from the Menologion of Basil II (between 979–989 and 1001–1016) as well. The three mentioned combat pickaxe heads with spear-like blades and blunt butts fall into the Danubian axe type from the territory of the Lower Danube region. The dating of this type is based on the dating of the mentioned hoards, i.e. ca. the 10th century.

Cuvinte-cheie: Imperiul Bizantin, perioada medio-bizantină, gardă arcuită de spadă, topor de luptă în formă de târnăcop

Rezumat: Autorii lucrării discută o gardă arcuită de spadă și trei topoare de luptă în formă de târnăcop cu lamă în formă de vârf de suliță și capăt neascuțit din colecțiile Muzeului Național de Istorie a României (MNIR) din București. Garda de spadă a fost descoperită în interiorul cetății bizantine de la Dinogetia (Garvăn – Bisericuța, județul Tulcea, România; MNIR, număr de inventar 17339). Topoarele menționate mai sus provin din depozitele de la Dragosloveni (județul Vrancea, România; MNIR, numere de inventar 69469 și 69470) și Radovanu (județul Călărași, România, MNIR, număr de inventar 102318). Autorii analizează originea, datarea și contextul arheologic al armelor. Analogiile pentru garda de spadă de la Garvăn – Bisericuța ar putea să fi fost utilizate în special în Imperiul Bizantin și în regiunile învecinate din a doua jumătate a secolului al VIII-lea până în secolul al IX-lea, totuși, trăsăturile sale importante – manșonul, garda (ascuțită) îndoită spre lama spadei și buca arcuită – pot fi identificate, de asemenea, și pe săbii din Menologionul lui Vasile al II-lea (între 979–989 și 1001–1016). Cele trei topoare de luptă cu lamă în formă de suliță și capăt neascuțit aparțin tipului de topor dunărean, din zona Dunării de Jos. Datarea acestui tip de armă se întemeiază pe depozitele menționate, ceea ce înseamnă că poate fi datat în jurul secolului al X-lea.

THE ARCHED SLEEVE CROSS-GUARD OF A SWORD

The find from Garvăn – Bisericuța (Pl. 1) was brought to the National Museum of Romanian History in Bucharest, Romania (MNIR) from the “Vasile Pârvan” Institute of Archaeology (Bucharest) in 1971¹. It is registered there under inventory number 17339. We recently noticed that this object is an iron separate sword cross-guard found in the above-mentioned Byzantine fortress of Dinogetia (today’s Garvăn – Bisericuța, Tulcea County, Romania), in sector D, house no. 144. Ion Barnea² assumed that it was a fishing tool that was attached to the wooden pole by two nails. They were nailed through the

oval openings within the collar of the sleeve cross-guard. The house no. 144 was a part of the Middle Byzantine era fortress, which lasted between the 10th and 12th centuries³. Apart from the sword cross-guard, 22 vessels were unearthed inside the above-mentioned house during the archaeological excavation. They comprised seven amphorae with raised handles and 15 vessels of local patterns, which had been adorned with irregular horizontal lines⁴. These objects suggest the dating of house No. 144 to the second half of the 11th century⁵.

The corroded separate sleeve cross-guard of a sword, which is hollow, consists of the collar, the quillon, and the (damaged) sleeve. It is 10.6 high and 8.5 cm wide⁶.

¹ Information from the Museum register of the MNIR.

² Barnea 1967, p. 55, 57.

³ Alexandrescu 2016, p. 23.

⁴ Ștefan et alii 1953, p. 248, Fig. 4/5.

⁵ Ștefan et alii 1967, p. 55–57, Fig. 35/19.

⁶ This width of the arched sleeve cross-guard and the widths of its analogies mentioned below are related to the length of the quillon.